

Dukagjini

per lirí t' Atdheut

Ësht shkruë e persritë pa prâ në ket vjetë, neper fletore shqype permbi ata burra, qi u perpoqen me e qitë në dritë Shqypnín, tuj permendë êmnat e tyne e tuj pershkrue se shka bânë e shka vepruen per pamvarsín t' onë komtare. Edhe né na ka rá rasa me kndue, nder kto fletore, deri shamata ndermjet shkrimtarësh e disa komisjoneve, shi per kso çastjesh, ke seicilli dote me qitë në pah, e me bâ të permendeshin e të quheshin «veterana të kombit» burrat e krahinës së vet.

Veç permbí Dukagjin, deri më sot, s' është bâ fjalë, jo pse Dukagjini s' ká pasë kê shkruen, pse sa Malsija e Madhe e Dukagjini, s' ká luftue kurrnji vend per lirí të kombit, por kemi ndëjë tuj pritë, shka do të bâte komisjoni i Nenprefekturës, i cilli besoj se do të ketë shkruë e perpilue listen e atyne, qi me të vertetë meritojn me u thirrë «veteranat e liris kombtare».

Pse, a nuk e meriton êmnin «veteran i kombit» njaj, qi ka derdhë gjakun e vet, a qi i kan mbetë robt në luftë e vetë â shkri me gjâ e máll e ká vuejtë malit per sa vjet tuj luftue me turk e shkjá per lirí t' Atdheut e qi si i tillë, q'at ditë e sot, kndohet nder kangë të popullit?

Prandej, edhe pse nuk dijm ende listen e komisjonit të Dukagjinit, por kemi shpresë se do të jetë pânue dishka mbi kto âna, e tuj ja lânë ktij kujdesin e veteranave qi janë gjallë e qi e meritojn ket nderim, na ktû, per së shkurtit, duem me e ndriçue opinjonin kombtár per shka bâni Dukagjini e me permendë êmnat e atyne burrave, qi dhanë jeten per Atdhé.

* * *

Per mos me merzitë lexuesët e ndershem, nuk po flasim ktu mbi Lidhjen e Prizrendit, në të cillen, bashkë me burra tjerë të Shqypnis, muer pjesë të gjallë edhe Mar Lula, Bajraktari i Shalës me Bajraktarin e Shoshit, pse veprimet e tyne janë të njoftuna, por nuk dubet harrue se, që me Lidhje të Pezrendit e deri në pamvarsí të Shqypnis, Dukagjini, që do luftë qi e bâni, e bâni per lirí t' Atdheut. Prandej tuj i kapercye ato kohë, edhe pse «Hylli i Dritës», në vjett e fundit, ka shkruve gjanë e gjatë, mbi luftat e Dukagjinit kundra Turgut Pashës, megjithkta due të permendi disa epizode, jo per me qitë në pah trimnín e burrave të ktyne maleve, pse mâ ajo ásht e njoftun, por mâ fort, me qitë në dritë êmnat e atyne burrave qi meritojn me u permendë si luftarët e liris kombtare, qi permenden edhe sot e qi i kndon populli nder kangë të veta.

* * *

Kúr erdh Turgut Pasha në Gjakovë e rá neper Gásh e Krasniqe e e shtroj krejt vendin e mlodh armët, prej andej hîni në Nikaj e e shtroj ktê e gjysen e Merturit e duel në Koder të Palçit. Kreshniku i Salcës Prel Tuli me vllazní të vet e Man Avdija me burra të Palçit ja lshuen kushtrimin Shalës e fiseve tjera të Dukagjinit, edhe filluen pushken.

Zânit të Prel Tullit ju pergjegj Dukagjini marë. P. Çiril Cani famullitár i atëhershëm i Shalës shpirti i t' gjitha lvizjeve kombtare n' kto ana, me trimin e njoftun Mehmet Shpendin, me Çun Niken e Marash Delín bashkuen Shalen e u lshuen n' anmik, mbasi çuen disa vetë në Qafë të Ndermajnes me ja xânë rrugen Turkut, me lisa e me gur, qi mos të mujte me ju hí andej anmiku në Shalë. Gjithashtu rrâni në poterë Deli Marashi e Lek Prela me Shosh; Smajl Preka, Dodë Prela e Gjokë Doda me Toplanë; Ndue Prela me Plan e Pult, të cillët u bashkuen me Prel Tulin e i vînë pushken Turkut me 8 Korrik 1910 e luftuen per 22 dit, prej Agrit e deri në

